

ASPECTE PRIVIND ROLUL ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE ÎN CALITATE DE INSTITUȚIE PRINCIPALĂ ÎN SOLUȚIONAREA DIFERENDELOR INTERNAȚIONALE

ZAHARIA Virginia,

doctor în drept, lector universitar,
Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova,
e-mail: virginica.zaharia@yahoo.com;
<https://orcid.org/0000-0002-4822-026X>

FRUNZE Ion,

doctor în drept, lector universitar,
Universitatea de Studii Europene din Moldova,
e-mail: ifrunze@yahoo.com
<https://orcid.org/0000-0003-4929-0689>

REZUMAT

Misiunile ONU de menținere a păcii și misiunile politice speciale sunt un instrument esențial pentru eforturile de promovare a stabilității. În prezent, accentul este pus pe coerență și sinergii, făcând uz în mod efectiv și eficace de ansamblul de variante de răspuns la crize. Un număr fără precedent de evaluări/rapoarte cheie ale ONU solicită la unison să se depună eforturi mai semnificative pentru a se preveni crizele și a se căuta soluții politice. Diplomația preventivă și eforturile de mediere sunt intensificate.

ONU joacă un rol esențial în combaterea terorismului, inclusiv în prevenirea extremismului violent. Strategia globală a ONU de combatere a terorismului cuprinde o serie completă de măsuri care trebuie să fie puse în aplicare în totalitate, evidențiind gradul sporit de implicare a ONU în menținerea climatului de stabilitate și ordine mondială, atât de fragil și de instabil în contextul noilor provocări și amenințări.

Cuvinte-cheie: Organizația Națiunilor Unite, instituție, internațional, criză, securitate, pace, stabilitate, soluționare, diferend.

ISSUES REGARDING THE ROLE OF THE UNITED NATIONS AS A MAIN INSTITUTION IN RESOLVING INTERNATIONAL DISPUTES

ZAHARIA Virginia,

PhD in law, University lecturer,
Cooperative-Commercial University of Moldova,
E-mail: virginica.zaharia@yahoo.com;
<https://orcid.org/0000-0002-4822-026X>

FRUNZE Ion,

PhD in law, University lecturer,
University of European Studies of Moldova,
E-mail: ifrunze@yahoo.com
<https://orcid.org/0000-0003-4929-0689>

SUMMARY

UN peacekeeping missions and special political missions are an essential tool for efforts to promote stability. Currently, the emphasis is on coherence and synergies, making effective and efficient use of the set of crisis response options. An unprecedented number of key UN assessments/reports call in unison for more efforts to prevent crises and seek political solutions. Preventive diplomacy and mediation efforts are intensified.

The UN plays a key role in combating terrorism, including preventing violent extremism. The UN Global Counter-Terrorism Strategy includes a comprehensive set of measures that must be fully implemented, highlighting the increased involvement of the UN in maintaining a climate of stability and global order, so fragile and unstable in the context of new challenges and threats.

Key words: United Nations, institution, international, crisis, security, peace, stability, settlement, dispute.

Introducere. Este cert faptul, că actualmente, pe plan internațional, strategiile în domeniul managementului

crizelor înregistrează o dezvoltare accentuată și necesită derularea unui proces de adaptare permanentă, în

corelație nemijlocită cu noile provocări din mediul de securitate internațională.

Materiale și metode. În cadrul investigației au fost aplicate și îmbinate un complex de metode teoretice și empirice, ceea ce a permis efectuarea unei cercetări materializate în prezentul studiu prin realizarea aplicării metodei construcției abstracte, a interpretării logice a normelor de drept, metodei istorice, precum și metodei comparării.

Rezultatele investigației. La nivel internațional, un rol major în gestionarea crizelor și prevenirea conflictelor revine instituțiilor internaționale de securitate. Potrivit afirmației lui L. Coser expusă în lucrarea *The functions of social conflict* „printre strategiile ale căror obiectiv este de a instaura pacea prin implicarea directă în modul de interacțiune al componentelor sistemului internațional, strategia de instituire a organizațiilor internaționale a fost nu doar prima, ci și cea mai bună” [3, p.123].

Ideea modificării structurii sistemului mondial prin constituirea unei organizații internaționale, a apărut din motivul, că statele nu mai puteau face față, în mod individual, avalanșei provocate de mutațiile din sfera geopolitică, coalizarea lor în menținerea securității constituind chintesența regulilor aflate la temelia statului de drept, a ordinii juridice pe care se fundamentează societățile civilizate. În ecuația jocurilor de putere, organizațiile și alianțele internaționale – create inclusiv pentru îndeplinirea unor scopuri militare – joacă un rol esențial în contracararea riscurilor ce afectează securitatea umanității, în lumina idealurilor și rațiunilor care au condus la formarea lor pornind de la ideea că cea mai redutabilă „armă” este cooperarea la toate nivelurile și pe toate palierele.

Pe aceleași principii funcționează astăzi și ONU, NATO, UE și OSCE ale căror intervenții în segmentul afacerilor militare reflectă capacitatea lor de a-și perfecționa arsenalul, prin prisma lecțiilor învățate de-a lungul istoriei, dar și de a se adapta la formele noi ale războiului actual, având ca protagoniști și armatele neregulate ale unor entități politice non-statale, al căror comportament în sfera relațiilor internaționale nu încetează să ne surprindă [9, p.197].

Este un adevăr evident că securitatea rămâne o problemă de actualitate, motiv pentru care vom încerca să ne axăm, în cele ce urmează, pe abordarea activității desfășurate de marile organizații și alianțe internaționale pentru salvagardarea securității, în îndeplinirea obiectivului atât de greu de atins, al menținerii și al consolidării păcii globale. Aceasta întrucât riscurile și amenințările conturate în ultimii ani au reflectat fațetele cameleonice ale războiului modern, în care lupta propriu-zisă dintre „combatanți” nu mai îmbracă doar forma participării directe în teatrele de operații, ci s-a extins în multiple domenii, precum cel cibernetic, informațional sau tehnologic, conturând astfel imaginea unui „război multidimensional”, pentru combaterea căruia se impune reunirea eforturilor liderilor statali în plan politic, juridic și militar.

Este semnificativ faptul, că apariția ONU pe scena internațională a constituit un moment crucial în istoria umanității, pentru realizarea scopurilor proiectate la

crearea ei, și anume menținerea păcii și securității internaționale, dezvoltarea relațiilor prietenești dintre națiuni, realizarea cooperării internaționale în rezolvarea problemelor cu caracter economic, social, cultural sau umanitar, în lumina deciziei statelor semnatare ale Cartei Națiunilor Unite de „a izbăvi generațiile viitoare de flagelul războiului” [11, p.84].

Așa cum am menționat, Organizația Națiunilor Unite se înființează în 1945, imediat după încheierea celei de a doua Conflagrații Mondiale, când cele 51 de state au semnat Carta Națiunilor Unite, hotărâte fiind să întreprindă toate eforturile pentru evitarea pe viitor a confruntărilor violente, având ca obiectiv principal pacea și securitatea. Cu toate acestea, după numai doi ani, respectiv în 1947, antagonismul ideologic, dorința de a schimba balanța de putere au determinat blocarea Consiliului de Securitate și practic anularea sau reducerea rolului ONU de prevenire a conflictelor și menținere a păcii [20, p.163].

Creșterea tensiunilor dintre cele două blocuri politico-ideologice a determinat ONU să-și modifice abordarea privind instrumentele utilizate în managementul crizelor. Astfel, ONU dezvoltă un nou concept și odată cu el un nou instrument de intervenție, misiunile *peacekeeping missions*. Spre deosebire de măsurile de „forțare a păcii”, prevăzute în capitolul VII, aceste operații nu se bazează pe uzul de forță, servind la stabilizarea principiului de renunțare la violențe prin instalarea unei zone-tampon între părțile aflate în conflict [15, p.34].

În contextul războiului rece, în care confruntările dintre cei doi poli de putere se manifestau prin intervenția mai mult sau mai puțin voalată a acestora în conflicte locale, ONU s-a văzut nevoit să dezvolte un instrument care să aibă ca misiune crearea unei zone de tampon între beligeranți, fără a avea valențe combative. Astfel, s-a înregistrat una dintre cele mai importante modificări de concept la nivelul ONU care a determinat într-o oarecare măsură evoluțiile viitoare ale mediului de securitate.

Fără îndoială că înființarea în anii 1949-1955 a celor două organizații politico-militare, respectiv Organizația Tratatului Nord Atlantic și Pactul de la Varșovia în 1955 au avut ca determinanți, pe de o parte, incapacitatea ONU de a găsi căile propice menite să elimine tensiunile din mediul de securitate și, pe de altă parte, nevoia celor două blocuri de a-și afirma puterea militară. În condițiile creșterii tensiunilor din mediul de securitate, înțelegând dimensiunea transatlantică a securității, înțelegând blocajul funcțional al Consiliului de Securitate al ONU, statele din Europa de Vest împreună cu partenerii americani au semnat Tratatul de la Washington în 1949 înființând astfel o Alianță politico-militară menită să descurajeze agresivitatea Uniunii Sovietice. Revenind la ceea ce afirmam anterior, putem menționa că structura și modul de funcționare a Consiliului de Securitate nu au dat roade în logica unui mediu de securitate bipolar, puternic antagonizat. Cu toate acestea rolul ONU nu trebuie minimalizat, chiar și în acea perioadă [5, p.24].

Pe baza rezoluției *Uniting-for Peace* din 1950, ONU dezvoltă noul concept al misiunilor *peacekeeping* sau misiuni ale „căștilor albastre”.

Motivul pentru prima intervenție a „căștilor albastre”

a fost criza din Suez din anul 1956. Aici trupele ONU au avut rol de tampon între cele două părți conflictuale. Au urmat mai apoi și alte intervenții, sarcinile „căștilor albastre” fiind extinse în mod continuu.

Demn de remarcat este faptul că, în același an, respectiv 1950, când ONU adoptă *Rezoluția Uniling-for Peace* [19], NATO adoptă *Conceptul Strategic* privind Apărarea Zonei Nord-Atlantice. În acest prim Concept Strategic se statuează că *funcția principală a NATO este descurajarea agresiunilor* și că forțele NATO vor fi angajate numai dacă funcția principală – descurajarea agresiunilor – a eșuat, iar un atac este lansat. Remarcăm caracterul defensiv și de descurajare a agresiunilor și o complementaritate între cele două abordări conceptuale [8].

ONU din poziția sa de garant al păcii și securității, dar având constrângeri determinate de structura organizațională și acțională a Consiliului de Securitate, care a determinat practic blocarea acestuia, a dezvoltat instrumente de soluționare a conflictelor bazate în special pe diplomația preventivă, promovată sub forma medierii, concilierii sau negocierii, reprezintă metoda de bază promovată de Organizația Națiunilor Unite pentru prevenirea conflictelor, utilizând forța militară doar pentru a impune o zonă-tampon între combatanți. Odată cu înființarea Tratatului de la Varșovia confruntarea dintre cele două mari blocuri se accentuează culminând cu anul 1962 cu criza rachetelor din Cuba. Criza a început la 14 octombrie 1962 și a durat 38 de zile, până la 20 noiembrie 1962. Această criză a fost privită ca fiind momentul când războiul rece a fost foarte aproape să devină război nuclear și să se transforme în al treilea război mondial [1, p.10].

La cererea a peste 40 de țări necombatante, Secretarul-General al ONU, generalul U. Thant a trimis apeluri private lui Kennedy și omologului său sovietic, Nikita Hrușciov, insistând ca guvernele lor să „se abțină de la orice acțiune care ar putea agrava situația și care ar putea aduce riscul unui război”. Aceasta este singura măsură întreprinsă de ONU, prin Secretarul General, în vederea soluționării crizei. Este evidentă lipsa eficienței acțiunilor întreprinse. S-a dovedit, astfel, că ONU nu dispune de instrumente pentru a soluționa un asemenea tip de conflict. După acel moment, întreaga comunitate internațională a conștientizat această stare de fapt care putea să conducă către o conflagrație nucleară cu consecințe devastatoare [4].

În anii 70-80, remarcăm faptul că în spațiul euroatlantic, respectiv în relaționarea dintre cele două blocuri politico-ideologice și militare, ONU a avut o implicare minimală, aproape inexistentă.

Evenimentele epocale din anii 1989/'90 „au adus Națiunile Unite, după decenii de paralizie, din nou în centrul politicii internaționale. Consiliul de Securitate a dobândit o capacitate de decizie și acțiune necunoscută până atunci” [2, p.178].

Extinderea treptată a competențelor Consiliului de Securitate asupra unor procese, care cu doar puțini ani înainte ar fi căzut sub incidența prevederilor cartei, care interziceau implicarea ONU, a fost urmarea și, în același timp, premisa pentru crearea unei noi generații de misiuni de menținere a păcii. Între anii 1988 și 1992 au fost

constituite 14 noi misiuni, mai multe decât în toate cele patru decenii de existență a organizației. Doar în 1993 au existat șase intervenții de menținere a păcii și, în ciuda unui moratoriu de la mijlocul anilor '90, numărul misiunilor ONU de menținere a păcii a crescut, până în 2001, la 54 [10].

În prezent, trupele ONU de menținere a păcii sunt active cu peste 100.000 de soldați în 16 misiuni diferite derulate pe patru continente. Opt din misiunile trupelor ONU se desfășoară pe continentul negru, Africa înregistrând anual cele mai multe victime din lume cauzate de conflictele armate.

Și pentru această etapă din dezvoltarea Națiunilor Unite bilanțul este unul diferit în ceea ce privește misiunea principală – menținerea păcii și a securității internaționale, și anume: succeselor inițiale amintite anterior – și mai ales succesul operațiunii din Namibia, când această țară și-a dobândit autonomia – li se opun eșecuri de proporții, vezi mai ales cele din Somalia și Bosnia, care au afectat negativ imaginea organizației.

La fel ca în misiunea din Congo, din 1960, „căștile albastre” au fost însărcinate din ce în ce mai mult cu activități pentru care nu fuseseră create și pe care, din această cauză, nici nu au putut să le ducă la bun sfârșit: „Dacă misiunile clasice de menținere a păcii (PKO) au însemnat în primul rând îndeplinirea funcției de tampon între părțile – de obicei statale – aflate în conflict, mandatele din *generația a doua* au fost marcate de un spectru din ce în ce mai larg de sarcini.

Ajutorul pentru statele aflate în proces de tranziție sau de conciliere națională, susținerea proceselor de consolidare a democrației, dezarmarea și reintegrarea armatelor implicate în războaiele civile, repatrierea refugiaților și, în fine, preluarea temporară a competențelor semi-autoritare pentru o întreagă țară s-au numărat printre noile atribuții ale misiunilor de menținere a păcii” [2, p.127].

Astfel de misiuni, din cea de-a doua generație, nu au fost întreprinse doar în Namibia, ci, cu un oarecare succes, și în Nicaragua, El Salvador, la granița Kuweitului cu Irakul după eliberarea acestuia – acțiune mandatată de Consiliul de Securitate și în Cambogia unde, în cea mai mare și mai costisitoare misiune de până la acea vreme, a fost constituită o administrație complet provizorie. Aceste intervenții au avut în comun faptul că urmau tradiția acțiunilor de *peacekeeping* clasic, având loc nu *în*, ci *după* epuizarea conflictelor armate.

Dezvoltarea doctrinei de *peacekeeping* în a doua generație a fost mai degrabă de natură graduală, misiunile având loc în situații post-conflict, adică în contexte mai degrabă pașnice și pornind de la premisa existenței unor acorduri prelabile de pace, a unui consens între părțile aflate în conflict. Unele intervenții de menținere a păcii de după 1992 au intrat însă în conflict cu principiile fundamentale ale conceptului de „căști albastre”. În ciuda eforturilor susținute în vederea reformării și a unor concepte inovatoare (vezi mai ales *Agenda pentru Pace* a lui Boutros-Ghali), această criză a făcut ca până la urmă centrul de greutate să se concentreze, în cazul misiunilor de menținere a păcii inițiate de Națiunile Unite și de Consiliul de Securitate al acestei organizații, asupra unor acorduri regionale și între grupuri de state. Această

tendință a devenit foarte clară în războiul din Kosovo și s-a amplificat în „războiul împotriva terorismului” dus de SUA [18].

În timp ce pentru unii doctrinari Consiliul de Securitate al ONU constituie un veritabil polițist al securității internaționale, având ca funcție subsidiară guvernarea supranațională în scopul îndeplinirii sarcinilor interne ale statului eșuat, pentru alții, existența ONU facilitează eforturile multinaționale în sensul îngrădirii, limitării și chiar opririi unui război, în cazul în care părțile beligerante sunt de acord să fie îngrădite, limitate și împiedicate de la a-și duce lupta până la capăt [6, p.59].

O privire retrospectivă asupra intervențiilor operate de ONU în conflictele armate sau focarele conflictuale cu consecințe dezastruoase asupra vieții și integrității fizice ori psihice a civililor ne susține punctul de vedere, conducând la concluzia că organizația și-a demonstrat pe deplin, chiar dacă uneori în modalități mai mult sau mai puțin criticabile, atributul de garant al securității internaționale, de veritabil gardian al valorilor ocrotite în statul de drept, clădit pe principiul supremației legii și pe respectarea drepturilor și libertăților fundamentale individuale. Putem menționa în acest context deciziile recente ale Consiliului de Securitate al ONU în domeniul menținerii păcii și securității internaționale și prevenirii conflictelor, protecției civililor în conflictele armate ori cele privind amenințările la adresa păcii și securității internaționale cauzate de acte teroriste, toate aceste rezoluții relevând preocuparea constantă a națiunilor de a identifica vulnerabilitățile la care este expusă omenirea și de a găsi soluțiile cele mai adecvate pentru problemele rămase încă fără rezolvare.

Pe lângă adoptarea de rezoluții destinate reglementării unor chestiuni generale în domeniul securității globale, ONU s-a implicat și continuă să se implice pregnant în operațiile complexe de stabilitate și sprijin desfășurate în diverse teritorii ale unor state, prin intermediul Consiliului de Securitate, între atribuțiile cărui se numără și cea privind cercetarea oricărei dispute sau situații de natură a produce fricțiuni internaționale, precum și cea de acțiune militară împotriva agresorilor.

În ultimii ani am fost martorii unei serii de realizări impresionante, inclusiv Acordul cu privire la Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, Programul de acțiune de la Addis Abeba al celei de a III-a Conferințe internaționale privind finanțarea pentru dezvoltare și semnarea de importanță covârșitoare a Acordului de la Paris privind schimbările climatice. În Adunarea Generală a ONU și în Consiliul de Securitate s-a putut constata, de asemenea, largirea consensului privind lupta împotriva Da'esh și a altor grupări teroriste.

Cu toate acestea, persistă provocări majore la nivel mondial, care necesită un răspuns global, pentru care este nevoie de o Organizație a Națiunilor Unite puternică și eficace, pregătită să abordeze provocările existente și să facă față celor viitoare. În acest context trebuie considerăm oportun de a fi elaborate norme și reguli globale în domeniile în care nu există încă instituții globale puternice, cum ar fi: securitatea cibernetică, energia și spațiul cosmic. Criza globală a refugiaților și a migrației impune o asumare a responsabilităților într-o

manieră globală autentică. Pentru a face față provocărilor respective, UE s-a adresat statelor ONU. Menținerea păcii necesită o abordare consecventă și integrată la nivelul tuturor pilonilor, prevenirea căpătând o importanță crescândă.

Strategia globală a UE subliniază în mod specific importanța unui sistem eficace de guvernare globală, atrăgând o atenție sporită următoarelor priorități:

- menținerea păcii;
- o lume mai echitabilă și mai umană;
- o agendă de durată favorabilă schimbării.

Caracterul din ce în ce mai prelungit și natura tot mai complexă a conflictelor și crizelor necesită o agendă comună și un răspuns integrat din partea ONU, care să pună accentul pe diplomația preventivă, pe mediere, pe consolidarea păcii, pe reziliență, pe operațiunile de menținere a păcii și pe misiunile politice speciale, denumite operații în sprijinul păcii în raportul “Grupului independent la nivel înalt privind operațiile în sprijinul păcii. Diferențele sectoriale și instituționale trebuie depășite pentru a se ajunge la o colaborare mai strânsă și mai integrată. O abordare multilaterală este esențială: prevenirea crizelor, ajutorul umanitar, stabilizarea, consolidarea păcii, dezvoltarea durabilă, atenuarea schimbărilor climatice, reforma sectorului de securitate și acțiunile în sprijinul drepturilor omului ar trebui să se completeze și să se consolideze reciproc” [16, p.276].

Menținerea păcii necesită o mai bună integrare a celor trei piloni ai activității ONU. În acest context, punerea în aplicare a Agendei 2030 oferă o ocazie de a consolida binomul securitate dezvoltare. Este tocmai aspectul subliniat și de obiectivul de dezvoltare durabilă nr. 16 referitor la pace, justiție și instituții puternice [13].

Misiunile ONU de menținere a păcii și misiunile politice speciale sunt un instrument esențial pentru eforturile de promovare a stabilității. În prezent, accentul este pus pe coerență și sinergie, făcând uz în mod efectiv și eficace de ansamblul de variante de răspuns la crize. Un număr fără precedent de evaluări/rapoarte-cheie ale ONU solicită la unison să se depună mai multe eforturi pentru a se preveni crizele și a se căuta soluții politice. Diplomația preventivă și eforturile de mediere sunt intensificate.

ONU joacă un rol esențial în combaterea terorismului, inclusiv în prevenirea extremismului violent. Strategia globală a ONU de combatere a terorismului cuprinde o serie completă de măsuri care trebuie să fie puse în aplicare în totalitate. În același timp, UE abordează, la nivel intern, combaterea terorismului și prevenirea extremismului violent prin inițiative legislative corelate și prin mecanisme de cooperare în special în Orientul Mijlociu și Africa de Nord, Sahel, Cornul Africii, Turcia și Balcanii de Vest. Mai mult, UE continuă, de asemenea, să participe în mod activ la Forumul mondial pentru combaterea terorismului, ca mijloc de a promova în continuare standardele și politicile ONU în acest domeniu. Da'esh și alte grupări teroriste reprezintă o amenințare la adresa comunității internaționale și în special a stabilității în Orientul Mijlociu și Africa de Nord. Lupta împotriva Da'esh și a altor grupuri teroriste trebuie să se desfășoare în paralel cu căutarea de soluții politice durabile în regiunile vizate.

În acest context, putem menționa rezoluțiile Consiliului de Securitate al ONU, în special Rezoluțiile 2170, 2178 și 2253, care îndeamnă toate țările să adopte măsurile necesare pentru a asigura punerea rapidă în aplicare a acestora, cu respectarea deplină a drepturilor omului și a statului de drept, și mai ales să abordeze fenomenul luptătorilor teroriști străini și să contracareze finanțarea terorismului [12, p.67].

Un număr mare de persoane nu se bucură de pace și securitate în propria țară, respectiv, numeroase situații critice cu care se confruntă unele state necesită totuși evidente acțiuni ferme și consecvente la nivel internațional. Ne referim la eforturile conduse de ONU, în Siria (presupusul atac chimic din Siria). Proiectul de rezoluție ONU din 13 aprilie 2017 prezentat de Statele Unite, Marea Britanie și Franța prevedea desfășurarea unei investigații pe teren de către Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice, potrivit căreia Guvernul sirian ar fi fost obligat să ofere informații militare, inclusiv jurnale de zbor, din ziua atacului, precum și acces la bazele aeriene. **Rusia a blocat prin veto, proiectul de rezoluție la Consiliul de Securitate al ONU.** În opinia noastră numai un proces politic coordonat, care să ducă la o tranziție pașnică și favorabilă incluziunii, bazată pe principiile cuprinse în Comunicatul de la Geneva din 30 iunie 2012 și pe rezoluțiile relevante ale Consiliului de Securitate al ONU, va reinstaura stabilitatea în Siria, va permite instalarea păcii și reconcilierea și va crea mediul necesar pentru eforturi eficiente de combatere a terorismului, menținând în același timp suveranitatea, independența, unitatea și integritatea teritorială ale statului sirian.

ONU continua să sprijine eforturile depuse la nivel internațional, și anume procesul de la Minsk, în vederea găsirii unei soluții politice și pașnice de durată la criza din Ucraina, bazată pe respectarea integrității teritoriale, a suveranității și a independenței Ucrainei, precum și pe respectarea strictă a standardelor internaționale. În acest context trebuie să se pună în aplicare acordurile de la Minsk, care au fost aprobate prin Rezoluția 2202 (2015) a CSONU [14], și să își ducă mai departe politica de nerecunoaștere a anexării ilegale de către Rusia a Crimeii și a Sevastopolului, în conformitate cu Rezoluția Adunării Generale a ONU 68/262.

O altă implicare a Consiliului de Securitate al ONU a fost adoptarea Rezoluției 2321 în data de 12.04.2017 în care a condamnat testul nuclear efectuat de Coreea de Nord, în data de 9 septembrie, cerând Phenianului să renunțe la programul de dezvoltare a armelor nucleare și rachetelor și hotărând să aplice noi măsuri de sancționare a Coreei de Nord.

Potrivit rezoluției, Consiliul de Securitate condamnă în cei mai duri termeni testul nuclear nord-coreean din 9 septembrie și reafirmă că Phenianul trebuie să înceteze toate acțiunile aferente programului rachetelor balistice, să renunțe la programul armelor nucleare și să sisteze imediat toate activitățile aferente. Prin rezoluție se instituie restricții în exportul de cărbune al Coreei de Nord, se interzice exportul acesteia de cupru, nichel, argint și zinc, și sunt aplicate constrângeri ale acțiunilor misiunii diplomatice nord-coreene.

Reprezentantul Chinei la ONU, Liu Jieyi, a arătat că

adoptarea noii rezoluții demonstrează poziția identică a comunității internaționale de opoziție față de dezvoltarea programului nord-coreean al armelor nucleare și rachetelor, de susținere a sistemului internațional de neproliferare nucleară. China solicită părților implicate să aplice efectiv și complet prevederile rezoluțiilor ONU [17].

Nu poate fi omisă în această cercetare nici contribuția decisivă în menținerea securității a Curții Internaționale de Justiție, organismul judiciar principal al ONU, în competența căruia se circumscriu litigiile privind încălcările normelor dreptului internațional, a căror soluționare servește atât la reglementarea raporturilor juridice concrete deduse judecății, cât și la prevenirea comiterii unor încălcări similare de drepturi, prin standardele de conduită impuse părților litigante și prin principiile evocate în cuprinsul deciziilor pronunțate. Investirea acestui organ judiciar cu soluționarea unor dispute juridice legate de delimitarea unor teritorii și fixarea granițelor dintre părțile aflate în conflict ne confirmă susținerile, ținând seama de impactul tranșării disputelor existente asupra stabilității internaționale, în general și asupra celei regionale, în particular, din perspectiva afacerilor militare derulate în teritoriile respective.

Misiunea de restabilire a ordinii de drept înfăptuită prin intermediul ONU se completează și prin jurisprudența tribunalelor speciale internaționale (Tribunalul Penal Internațional pentru Fosta Iugoslavia, Tribunalul Penal Internațional pentru Rwanda) sesizate de Consiliul de Securitate cu judecarea unor cauze privind încălcări ale dreptului internațional umanitar, în virtutea prerogativelor conferite acestuia prin art. 41 din Carta Națiunilor Unite, continuând și în prezent prin Mecanismul Rezidual Internațional pentru Tribunalele Penale instituit prin Rezoluția nr. 1.966 (2010) a Consiliului de Securitate al ONU și completat prin rezoluțiile sale ulterioare. Acest mecanism urmărește continuarea demersurilor de cercetare, judecare și tragere la răspundere penală a autorilor infracțiunilor care se sustrag anchetelor sau ale căror cauze nu s-au finalizat [7, p.159].

Concluzii. În urma prezentei cercetări putem conchide gradul sporit de implicare a ONU în menținerea climatului de stabilitate și ordine mondială, atât de fragil și de instabil în contextul noilor provocări și amenințări. Indiferent de opiniile nuanțate privind locul pe care îl ocupă această organizație în domeniul afacerilor militare, ale cărei decizii continuă să alimenteze polemici și controverse în comunitatea internațională, dar și critici vehemente din partea susținătorilor aprigi ai principiului neintervenției.

Generalizând cele expuse, concluzionăm că problematica gestionării crizelor constituie o preocupare permanentă pentru factorii cu responsabilități în domeniul securității. Această preocupare s-a amplificat în intensitate și a devenit mai importantă cu cât complexitatea și amploarea amenințărilor la adresa securității a crescut de la o etapă istorică la alta, urmare a apariției unor noi tipuri de amenințări, care s-au interconționat reciproc și a căror caracter s-a internaționalizat.

Investigația realizată scoate în evidență faptul că, indiferent de opiniile contradictorii privind locul și rolul ONU în menținerea climatului de stabilitate și ordine mondială, alimentate de deciziile ambigue ale acestei

organizații, se poate afirma, cu certitudine, că, fără ONU, istoria omenirii ar fi urmat un curs diferit și că securitatea globală ar fi fost privată de unul dintre cei mai importanți protectori ai ei.

Referințe bibliografice

1. Bogzeanu C. *Rolul NATO și al UE în managementul crizelor din Balcanii de Vest*, București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2011.
2. Carpinski A., Mărgărit I. *Organizații Internaționale*, Iași, Ed.: Polirom, 2011.
3. Coser L. *The functions of social conflict*. New York: Free Press, 1996.
4. *Diplomația coercitivă studiu de caz: criza rachetelor din Cuba*. Disponibil pe: <http://documents.tips/documents/diplomatie-coercitiva.html>. Accesat la 26.07.2021.
5. Duță P. *Fenomene diverse cu impact asupra stabilității și securității locale, regionale și internaționale*, București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2012.
6. Ghiba D. *Managementul crizelor*, București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2013.
7. Ghiba D. *Studiu privind adaptarea NATO la transformările mediului internațional de securitate*, București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2014.
8. Groseanu A. *Studiu comparativ NATO-UE-OSCE-ONU privind managementul crizelor*. Disponibil pe: http://www.academia.edu/4657789/STUDIUL_COMPARATIV_NATO-UE-OSCE-ONU_privind_managementul_crizelor_rezumat. Accesat la: 04.08.2021.
9. Istrătescu A. *Implicarea ONU, NATO, UE și OSCE în asigurarea securității umanității*, În: Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”, Martie 2015.
10. *Națiunile Unite după războiul rece*. Disponibil pe: http://www.dadalos.org/uno_rom/grundkurs_2/un-entwicklung_3.htm. Accesat la: 17.08.2021.
11. Neag M.(coord.) *Securitatea umană în conflictele și crizele internaționale*, București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2010.
12. Preda-Mătășaru A. *Tratat de drept internațional public*. București. Ed: Lumina Lex. 2002.
13. Prioritățile UE pentru cea de a 76-a Adunare Generală a Organizației Națiunilor Unite (septembrie 2021-septembrie 2022). Disponibil pe: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10393-2021-INIT/ro/pdf>. Accesat la 20.09.2021.
14. Rezoluția Consiliului Securității ONU din 17.02.2015. Disponibil pe: <https://www.un.org/press/en/2015/sc11785.doc.htm>. Accesat la 20.07.2021.
15. Russbach O. *ONU contra ONU. Drept internațional confiscat*. București. Ed: Coresi. 1999.
16. Scăunaș S. *Drept internațional public*. București. Ed: ALL Beck. 2002.
17. *Security Council Strengthens Sanctions on Democratic Republic of Korea, Unanimously Adopting Resolution 2321 (2016)*. Disponibil pe: <https://www.gothaer.ro/wp-content/uploads/Rezolutia-ONU-2321-2016.pdf?x60822>. Accesat la 24.08.2021.
18. Strategia ONU pentru prevenirea conflictelor și soluționarea crizelor. Disponibil pe: <http://www.drao.ro/articole/military/geopolitic%C4%83/analiza-%C8%99i-solu%C8%9Bionarea-conflictelor-conflicetelor-managementul-crizelor/strategia-onu-pentru-prevenirea-conflictelor-%C8%99i-solu%C8%9Bionarea-crizelor.html>. Accesat la: 21.08.2021.
19. *United Nations General Assembly Resolution A/RES/377(V)* 3 November 1950. Retrieved 2007-09-21. Disponibil pe: [http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/377\(V\)](http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/377(V)). Accesat la: 01.09.2021.
20. Vătăman D. *Organizații europene și euroatlantice*. București. Ed: C.H. Beck. 2009.